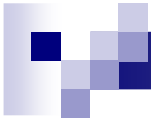

כלכלת ישראל: חורף 2011-2012

ועידת ישראל לעסקים

סטנלי פישר, נגיד בנק ישראל

12.12.11

מתוך "ישראל 2028 : חזון ואסטרטגיה כלכלית-חברתית בעולם גלובלי"

תתקיים במדינת ישראל חברה פתוחה ונאורה שכלכלתה
חופשית, מאוזנת והוגנת.

המדינה תשיג כל זאת בשיתוף כל מגזריה, מתוך שמירה על
ערכיה וחיזוק דמותה של ישראל.

האתגרים הגדולים העומדים בפני ישראל אינם מאפשרים לה
לשקוע בבינוניות ולוותר על הצטיינות.

אימוץ נורמות גבוהות בתחומי חיים רבים ומגוונים יקרבו אותנו
להיות חברה מופת.

נושאים

■ תמונת מצב

□ המשק העולמי

□ אירופה

■ הצעדים שננקטו במשבר האחרון

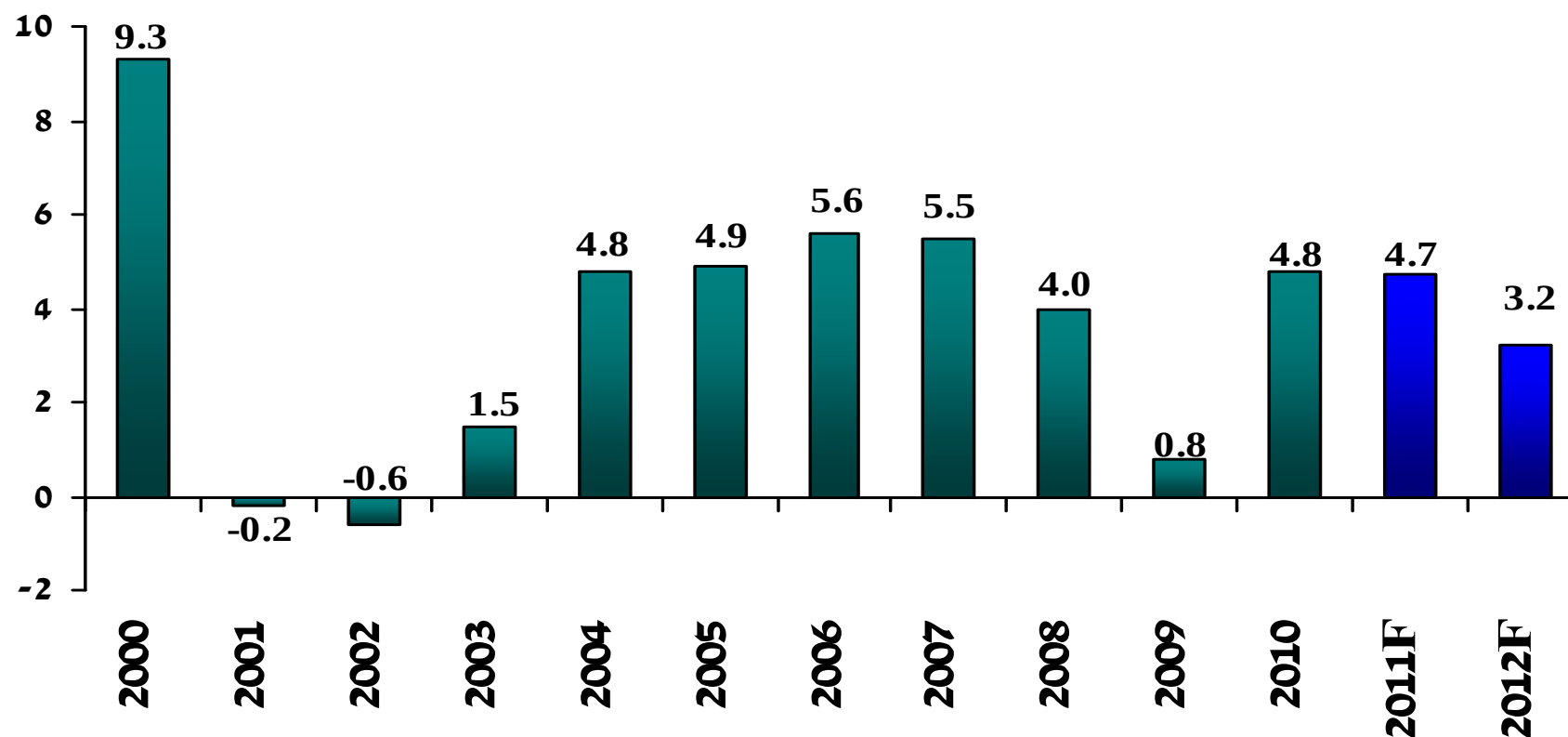
■ הלקחים

מצב המשק הישראלי

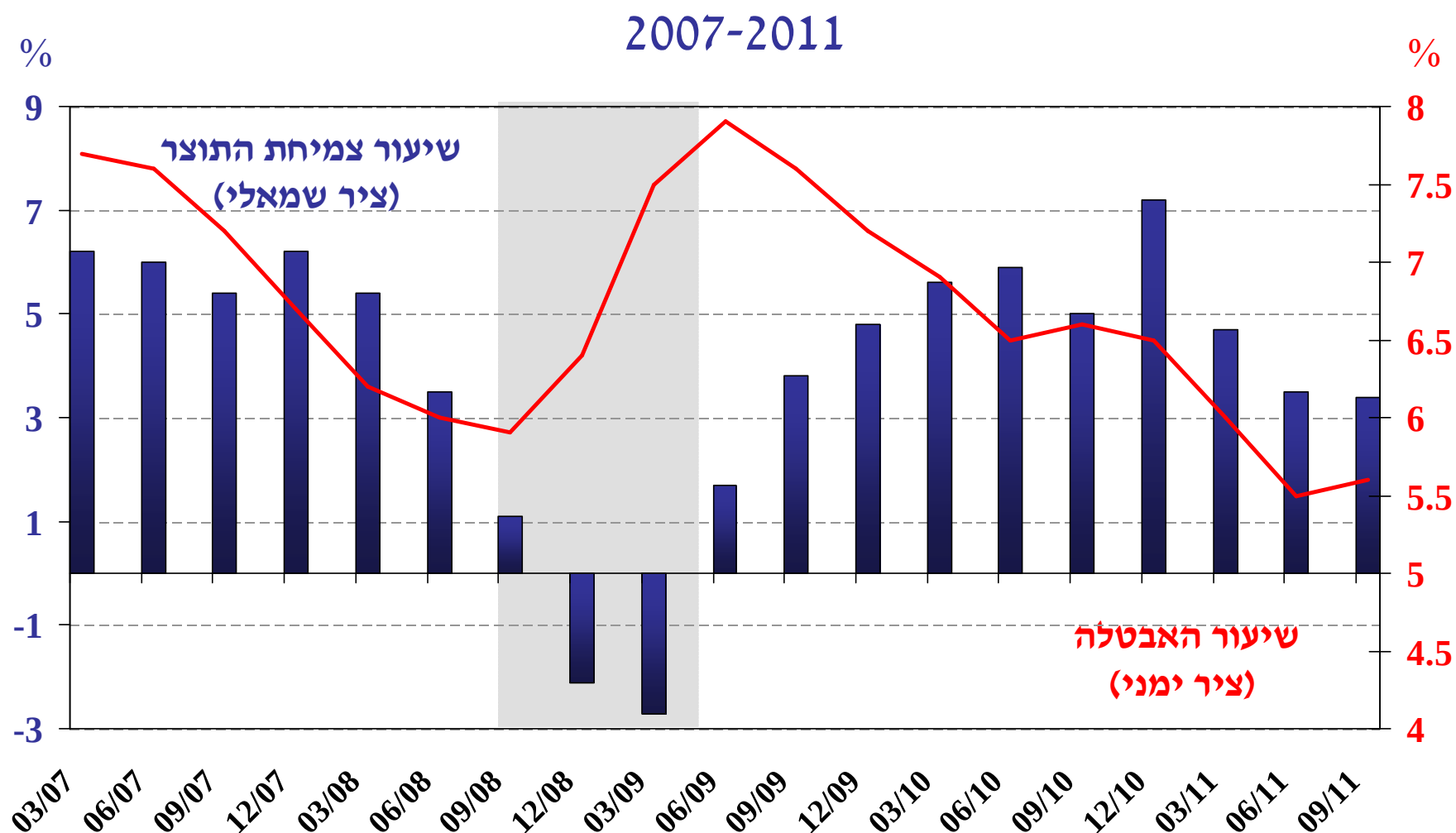
■ האטה בצמיחת המשק:

□ תחזית ה-OECD ל-2012 שיצאה בסוף נובמבר היא 2.9%

□ תחזית בנק ישראל ל-2012 שפורסמה בסוף ספטמבר היא 3.2%

שיעורי הצמיחה של התוצר המקומי ורמת האבטלה במשק (נתונים רבעוניים, מנוכי עונתיות)

צעדים מוניטאריים

■ שיעור הריבית :

□ **קיץ 2008** : העלאת ריבית

□ **7 באוקטובר 2008** : הפחתת ריבית של 0.5 נקודות אחוז.

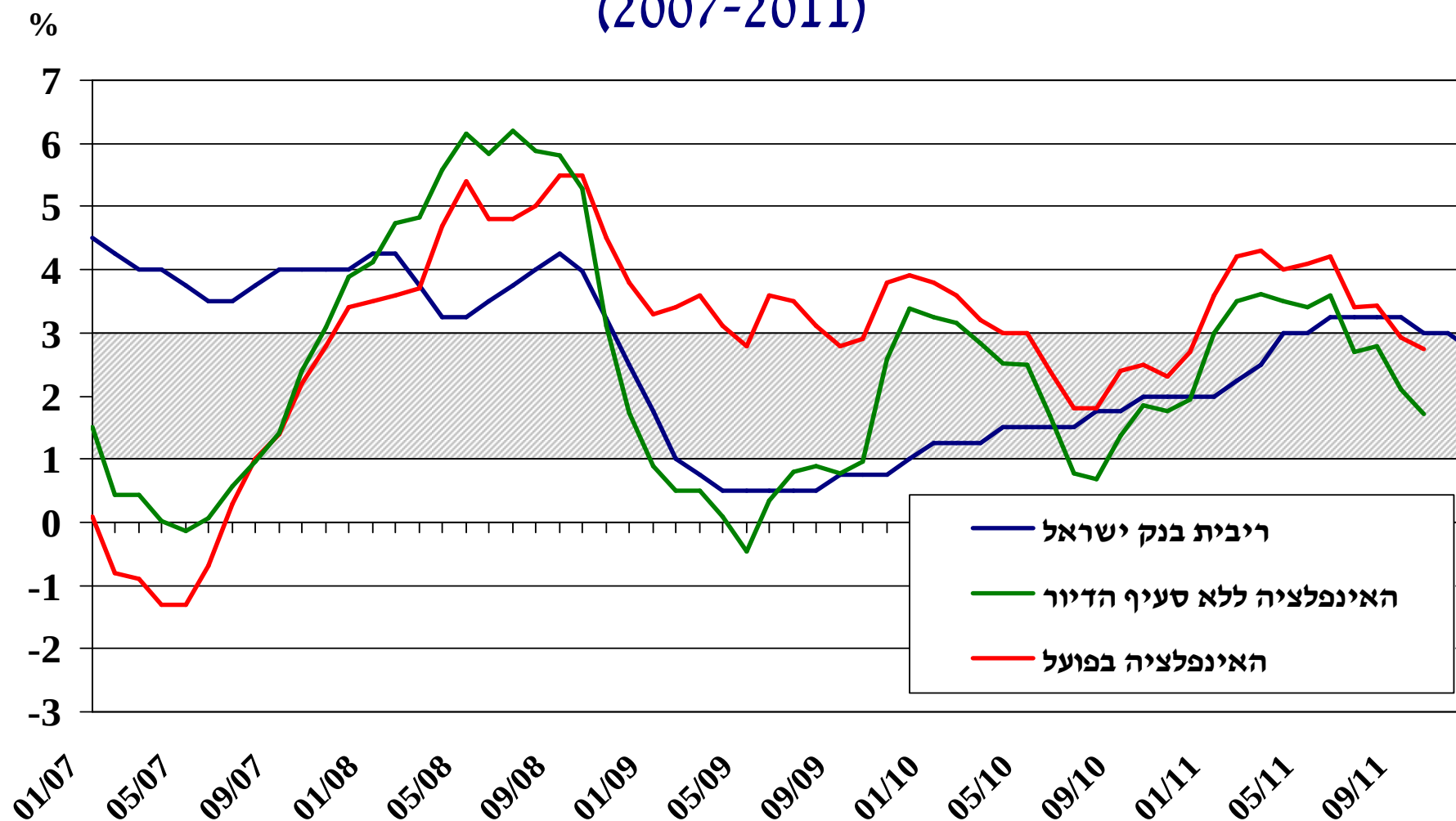
□ **23 במרץ 2009** : הריבית מגיעה לרמה של 0.5%

□ **24 באוגוסט 2009** : העלאת הריבית ל- 0.75%

□ **ספטמבר 2009 ועד יוני 2011** : העלאת ריבית הדרגתית
בקצב של 0.25 נקודות אחוז, עד הגעה (ב-23.5.11) לריבית
של 3.25%

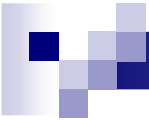
□ **דצמבר 2011** : ריבית בנק ישראל עומדת על 2.75%

ריבית בנק ישראל, והאינפלציה בפועל* (2007-2011)

* ב-12 החודשים האחרונים.

מקור: בנק ישראל

צעדים מוניטאריים (המשך)

■ רכישות מט"ח :

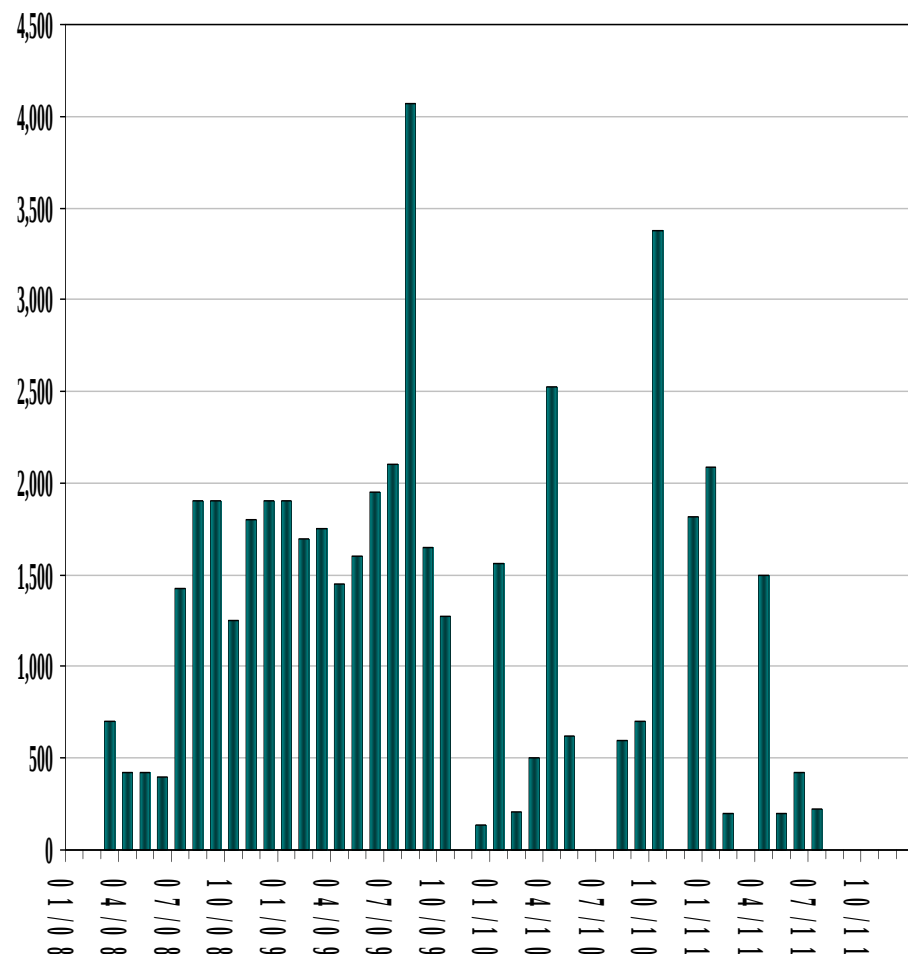
- **24 במרץ 2008** : בנק ישראל החל לרכוש מט"ח בקצב של 25 מיליון דולרים ליום.
- **10 ביולי 2008** : הגברת קצב הרכישות ל-100 מיליון דולרים ליום.
- **3 באוגוסט 2009** : הפסקת הרכישות היומיות של 100 מיליון דולר, והודעה כי הבנק יפעל בשוק המט"ח במקרה של תנודות חריגות בשער החליפין אשר אינן תואמות את התנאים הכלכליים הבסיסיים.

■ רכישות אג"ח :

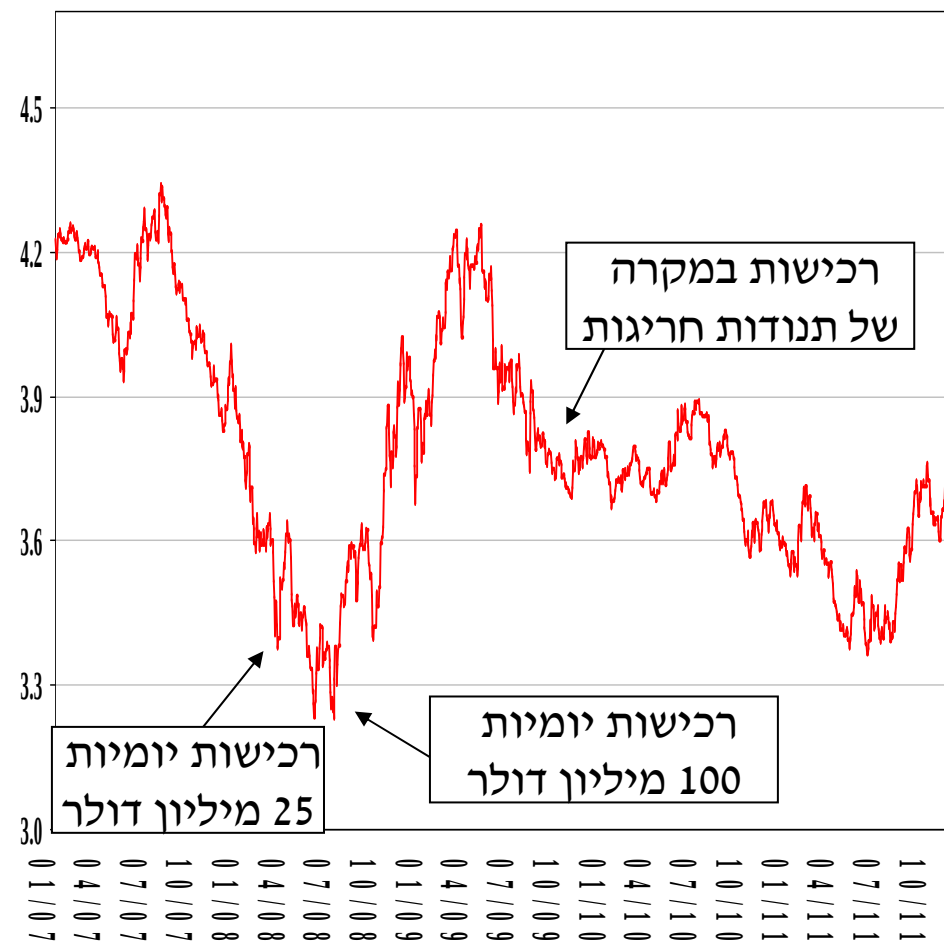
- **16 בפברואר 2009** : בנק ישראל החל לרכוש אג"ח ממשלתי בשוק המשני. החל מה-25 למרץ הבנק רכש אג"ח בסכום של 200 מיליון ש"ח ליום.
- **27 ביולי 2009** : בנק ישראל הכריז כי יפסיק לרכוש אג"ח ממשלתי (כאשר סכום הרכישה המצטבר הגיע לכ-18 מיליארד ש"ח).

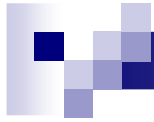
רכישות מט"ח 2008-2011

שער חליפין 2007-2011

מקור: בנק ישראל

צעדים נוספים

■ **המערכת הבנקאית**

■ **פיקוח הדוק על הבנקים והגדלת דרישות ההון.**

הון הבנקים

" רשויות הפיקוח בחו"ל החלו לפרסם לאחרונה את כוונותיהן ביחס ליעדי ההון של הבנקים, ונראה כי הן מחמירות יותר מאלו שנקבעו בבאזל 3... בישראל עדין לא קבענו מתווה לגידול בהון. המתווה שיקבע ייקח בחשבון לא רק את המגמות בעולם, אלא גם את יכולת הבנקים לייצר הון מבלי לפגוע ביכולתם לתמוך בפעילות הכלכלית." (11.12.11)

דוד זקן, המפקח על הבנקים

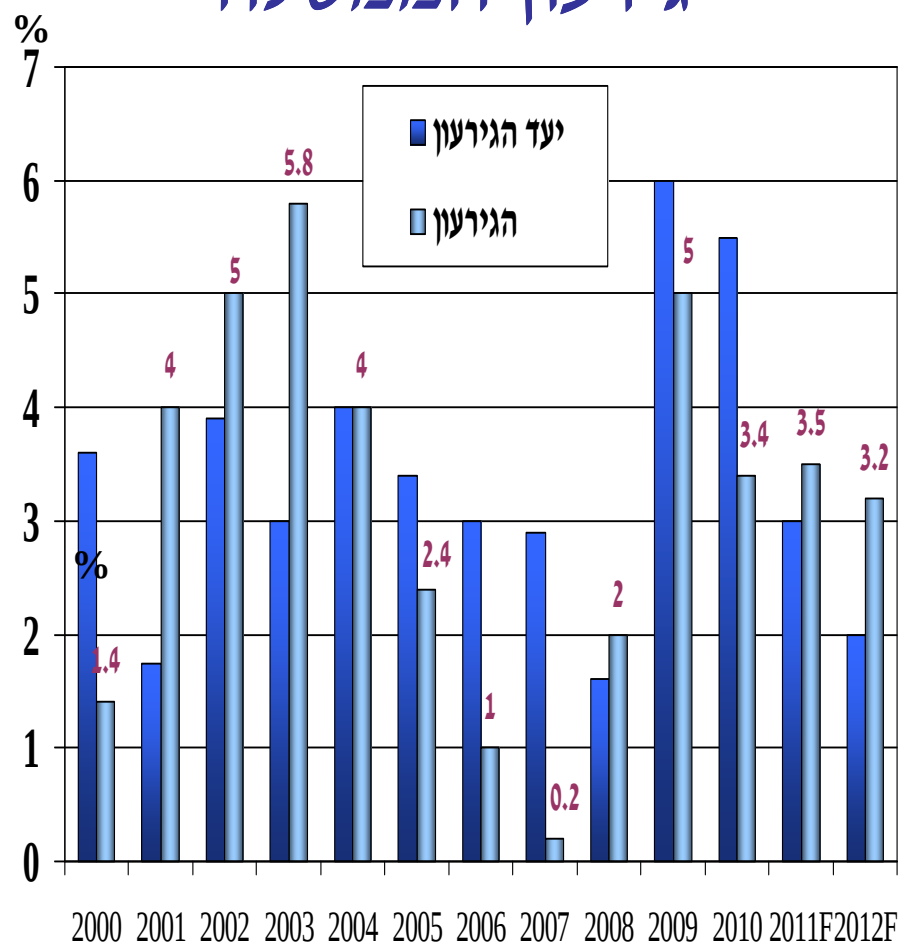

צעדים נוספים

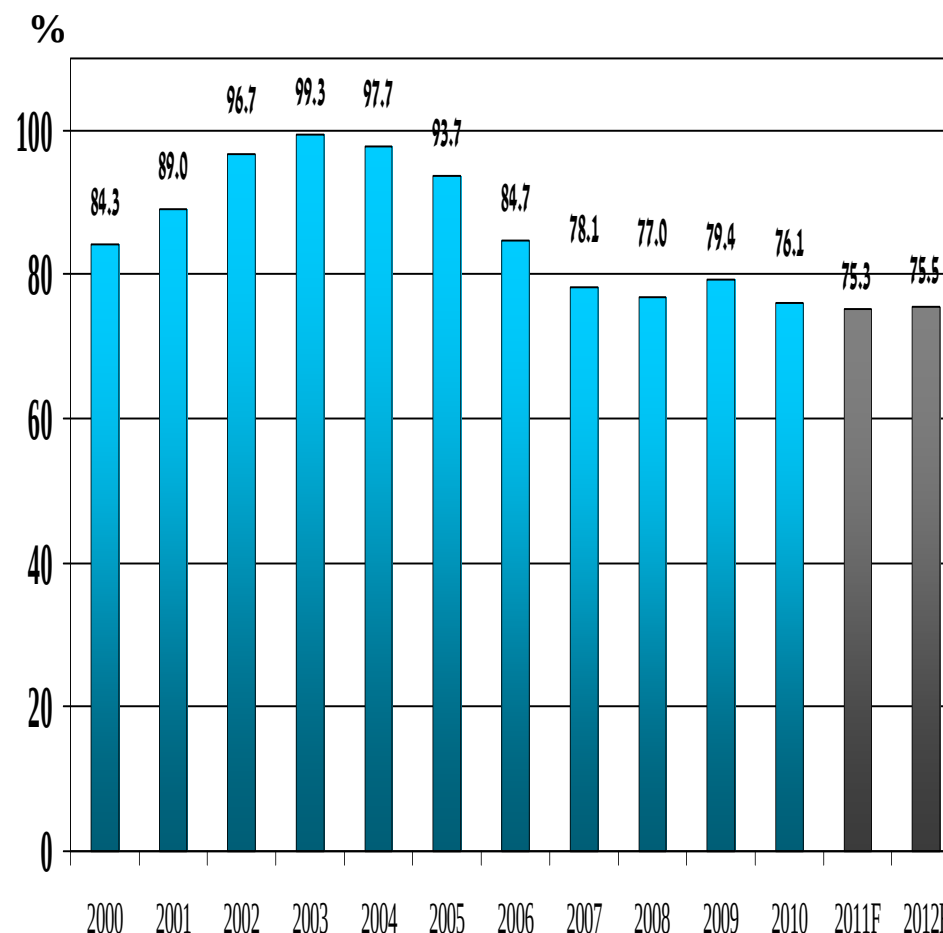
■ מדיניות פיסקאלית

- ממשלת אולמרט לא הצליחה להעביר תקציב ל-2009. לכן לא הייתה מדיניות פיסקאלית אקטיבית עד אמצע 2009.
כל הגידול בגירעון במחצית הראשונה של 2009 היה תוצאה של הירידה בתקבולי המס (מייצב אוטומטי).

גירעון הממשלה*

החוב הציבורי ברוטו

* הגירעון ללא "רווחי בנק ישראל הממומשים".
 התחזית לשנים 2011, 2012 הינה תחזית בנק ישראל.
 מקור: בנק ישראל

צעדים נוספים

■ שוק ההון:

□ הקמת קרנות השקעה על ידי משרד האוצר לטיפול באשראי חוץ-בנקאי ("קרנות מנוף"); ערבויות מדינה לגיוס הון על ידי הבנקים לצורך הרחבת האשראי; גיבוש מסגרת למינוי קציני אשראי לטיפול בחובות בעיתיים

■ ערבויות והלוואות לעסקים קטנים

■ רשת ביטחון פנסיונית

■ עידוד משקיעים זרים:

□ הפחתת המס על דיווידנדים מחברות זרות בתנאים מסוימים; פטור ממס על ריבית על אג"ח הרשומה בת"א ומשולמת לתושב חוץ; פטור למשקיעי חוץ במכירת ניירות ערך בישראל

■ מו"פ והכשרה מקצועית:

□ תגבור הכשרה והסבה מקצועית; הגדלת תקציב המדען הראשי ב-700 מיליוני ש"ח

■ עידוד ענף הבנייה

■ הקלות בפריסת תשלומי המס וערבויות ספקים

■ שוק העבודה: ריכוך התנאים לקבלת דמי אבטלה

ועדת טרכטנברג

- המחאה העלתה על סדר היום נושאים שלא ניתן להתעלם מהם
- תגובת הממשלה למחאה הייתה הולמת ואחראית
- דו"ח טרכטנברג מציע מענה אחראי
- יש ליישם אותו

הלקחים

- המשק הישראלי היום במצב יחסית טוב – אבל ברור שיש האטה בצמיחה.
- יש לישראל מרווח פעולה מספיק גדול להשתמש במדיניות מוניטארית מרחיבה, ומדיניות פיסקלית פעילה וזהירה.
- יש צעדים נוספים שאפשר להשתמש בהם לעת הצורך – אבל עוד לא הגיע זמנם.
- אם ננהל את המשק באופן אחראי וזהיר נוכל לעבור גם את המשבר הזה בעלות יחסית קטנה.

תודה